

UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2019

Till samkommunsstämman för Kvarnen samkommun

Revisionsnämndens sammansättning och uppgifter

Revisionsnämnden hade vid tidpunkten för slutrevision följande sammansättning:

Ordinarie	Ersättare
Carita Söderbacka, ordförande	Matias Torrkulla
Esa Tiainen, viceordförande	Ingrid Häggblom
Elin Härmälä	Christian Nyman
Agneta Ström-Hakala	Bengt Ekman
Jan-Ove Nyman	Brit Stenman

KPMG Oy Ab har skött den lagstadgade revisionen med OFGR, GR Martin Slotte som ansvarig revisor och OFGR, GR Kirsi Sova som ersättare.

I kommunallagens 121 § stadgas följande gällande revisionsnämndens uppgifter:

Fullmäktige (sammokommunsstämman) tillsätter en revisionsnämnd för organiseringen av granskningen av förvaltningen och ekonomin samt utvärderingen. Revisionsnämnden ska

- bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige (sammokommunsstämman) ska fatta beslut om,
- bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt,
- bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet, om kommunens balansräkning visar underskott som saknar täckning,
- se till att granskningen av kommunen och dess dottersammanslutningar samordnas,
- övervaka att skyldigheten enligt 84 § att redogöra för bindningar iakttas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige,
- för styrelsen bereda ett förslag till bestämmelser om nämndens uppgifter i förvaltningsstadgan samt till budget för utvärderingen och granskningen

Utvärderingsplan

Enligt kommunallagen (121 §) gör revisionsnämnden upp en utvärderingsplan och lämnar för varje år en utvärderingsberättelse som innehåller resultaten av utvärderingen. Fullmäktige (sammokommunsstämman) behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Nämnden kan även ge fullmäktige andra sådana utredningar om resultaten av utvärderingen som den anser vara behövliga.

Revisionsnämnden har gjort upp en utvärderingsplan på sitt möte 12.11.2018. I utvärderingsplanen har revisionsnämnden fastslagit följande årliga tyngdpunktsområden:

- År 2018 Fördelning av kostnader

- År 2018 Underskottet (ackumulerat)
- År 2019 Avtalshantering
- År 2019 Risker
- År 2020 Förvaltningsstadgan (KomL)
- År 2021 Uppställande och uppföljning av målsättningarna

För utförandet av ovan nämnda lagstadgade uppdrag har revisionsnämnden tagit del av förvaltningsorganens protokoll, bokslut jämte verksamhetsberättelse för år 2019 samt revisorns rapportering. Revisionsnämnden har hållit tre sammanträden gällande verksamhetsåret 2019. Vid sammanträdena har utefter behov hörts olika tjänsteinnehavare.

Redogörelser för bindningar

Revisionsnämnden ska (kommunallagen 410/2015, 121 §) övervaka skyldigheten enligt kommunallagen 84 § att redogöra för bindningar och tillkännage redogörelserna för fullmäktige. Enligt Kommunförbundets rekommendation skall redogörelserna delges fullmäktige minst en gång per år.

Revisionsnämnden konstaterade på sitt möte 31.10.2019 att inga redogörelser eller ändringsanmälningar hade inlämnats. Revisionsnämnden beslöt meddela samkommunsstämman att läget är oförändrat gällande bindningar. Samkommunsstämman har antecknat ärendet 12.12.2019.

Uppföljning av tidigare utvärderingsberättelse

Utvärderingsberättelsen för år 2018 undertecknades av revisionsnämnden 13.5.2019. Enligt kommunallagen ger styrelsen fullmäktige (samkommunsstämman) ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen föranleder.

Samkommunens styrelse har gett sitt svar på utvärderingsberättelsen till samkommunsstämman 28.5.2019. Samkommunsstämman har antecknat styrelsens svar till kännedom. Revisionsnämnden diskuterade svaret på sitt möte 31.10.2019 och beslöt beakta svaret i det kommande utvärderingsarbetet.

Målsättningarna och deras förverkligande

Samkommunsstämman har i budgeten för år 2019 fastställt bindande verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningar för samkommunens verksamhetsorgan. Över målsättningarnas utfall har redogjorts i bokslutet för år 2019.

Revisionsnämndens analys av hur målsättningarna förverkligats:

- Målsättningarna är bra uppställda och formulerade. Målsättningarna är överskådliga. De flesta målsättningarna är mätbara.
- Uppföljningen av målsättningarna kunde utvecklas och bli mer heltäckande så att man utvärderar alla uppställda målsättningar.
- Revisionsnämnden efterlyser en uppställning av målsättningarna och deras förverkligande, t.ex. i tabellform och med hjälp av olika färger eller symboler.

Ekonomi

Budgeten för år 2019 har godkänts av samkommunsstämman 13.12.2018. Hösten 2019 gjordes en budgetändring där den resterande andelen av bidraget från Kulturfonden (35 000 euro) överfördes till budgeten för år 2020.

Samkommunens ekonomiska resultat blev ett underskott på 20 590,57 euro, vilket alltså är sämre än man budgeterat. Underskottet är mindre än året innan (74 578,55 euro). En förkortad version av resultaträkningens budgetuppföljning presenteras i tabellen nedan. För utförligare budgetuppföljning hänvisas till s. 37 i bokslutet 2019.

Kvarnen samkommun, resultaträkning 2019				
Externa och interna poster	Budget	Utfall	Förv. (%)	Avvikelse (€)
Verksamhetsintäkter	2 896 815,00	2 987 666,88	103,14 %	90 851,88
Verksamhetskostnader	-2 791 136,00	-2 900 479,57	103,92 %	-109 343,57
Verksamhetsbidrag	105 679,00	87 187,31	82,50 %	-18 491,69
Finansiella intäkter och kostnader	1 200,00	49,61	4,13 %	-1 150,39
Årsbidrag	106 879,00	87 236,92	81,62 %	-19 642,08
Avskrivningar	-108 519,00	-107 827,49	99,36 %	691,51
Räkenskapsperiodens över-/underskott	-1 640,00	-20 590,57	1255,52 %	-18 950,57

När det gäller balansering av ekonomin har skyldigheten att täcka underskott samt det s.k. kriskommunförfarandet i och med den nya kommunallagen (410/2015) utvidgats att gälla även samkommuner. Enligt kommunallagen 110 § skall ett underskott i balansräkningen täckas inom fyra år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Kvarnen samkommun har underskott från tidigare räkenskapsperioder på totalt 173 703,92 euro. Resultaträkningen för år 2019 visar ett underskott på euro 20 590,57 euro. Det kumulativa underskottet blir därmed 194 294,50 euro.

Kvarnen samkommun		
Kumulativt underskott	Tidigare räkenskapsperioder	-173 703,93
	Räkenskapsperioden 2019	-20 590,57
Kumulativt underskott totalt		-194 294,50
Budget 2020	budgeterat resultat	60,00
Ekonomiplan 2021		0,00
Ekonomiplan 2022		0,00
Sammanlagt		-194 234,50

I budgeten för år 2020 har man räknat med ett överskott på 60 euro. Ekonomiplanen för år 2021 och 2022 utgår från ett nollresultat. Det förefaller som om man inte kommer att täcka det uppkomna underskottet under den pågående ekonomiplanepreioden. Enligt de uppgifter revisionsnämnden har erhållit av rektorn påförs underskottet gällande Nordiska Konstskolan (104 851,46€) dock delägarkommunerna enligt andelar under en 4-årsperiod, vilket skulle minska på underskottet i tabellen ovan. Enligt planen för täckande av underskottet som hänför sig till Nordiska Konstskolan faktureras medlemskommunerna totalt 26 212,87 euro årligen. Vid beaktande av planen för täckande av underskottet från Nordiska Konstskolan återstår fortfarande ett underskott på ungefär 90 000 euro som borde täckas under gällande ekonomiplaneringsperiod senast år 2023.

Kvarnen samkommun har inga lån, vilket är positivt. Skulderna består främst av kortfristiga leverantörsskulder och passiva resultatregleringar samt hyresansvar. Balansräkningens nyckeltal kan anses vara bra. Likviditeten är god (59 kassadagar). Över 30 kassadagar kan anses vara en bra situation.

Personalen

En redogörelse för samkommunens personal ingår i det ordinarie bokslutet. Samkommunens personalstyrka uppgick till totalt 35 personer. Antalet årsverken var 30,5. Utbetalda löner och arvoden uppgick till sammanlagt 1 222 764 euro, vilket utgör cirka 54 procent av verksamhetskostnaderna. Sjukfrånvarodagarnas antal uppgick för hela samkommunens del till 135 dagar, vilket betyder i medeltal 3,9 dagar sjukfrånvaro per anställd. Bland de olika yrkeskategorierna minskade sjukfrånvaron bland undervisningspersonal (199 dagar -> 72 dagar) medan sjukfrånvaron ökade inom administrationen (17 dagar -> 63 dagar).

Enligt Kommunarbetsgivarnas statistik (9.5.2018) var de kommunalt anställda år 2017 frånvarande från arbetet på grund av egen sjukdom i genomsnitt i 16,7 dagar. En fjärdedel (23 %) av de kommunalt anställda var i fjol inte borta från arbetet en enda dag på grund av egen sjukdom. Därmed kan man konstatera att situationen i samkommunen är betydligt bättre än i landet som helhet.

Avtalshantering och risker (tyngdpunktsområde 2019)

Revisionsnämnden rekommenderade 31.10.2019 att samtliga avtal scannas in och sammanställs i digital form. Dessutom beslöt nämnden att en rapport om hur arbetet framskrider presenteras på nästa möte. Revisionsnämnden konstaterade 15.4.2020 att arbetet har påbörjats men har ännu inte slutförts.

Kvarnen samkommun har administrerat verksamheten vid Kronoby medborgarinstitut genom ett separat avtal med Kronoby kommun. Avtalet var i kraft till och med 31.12.2019. Avtalspartnerna har ingått ett nytt avtal för perioden 2020–2022. Det nya avtalet är uppbyggt på samma sätt som det tidigare avtalet. Enligt gällande avtal fungerar folkhögskolans rektor även som rektor för Kronoby medborgarinstitut. I avtalet har inte någon ersättning för rektorns arbetsinsats specificerats utan hela ersättningen hänförs till kanslitjänster. Styrelsen uppmanas gå igenom riktlinjerna för avtalet (28.5.2019, § 22) och bedöma i fall det slutliga ingångna avtalet motsvarar de riktlinjer som behandlats i styrelsen.

En bedömning av risker och osäkerhetsfaktorer ingår i bokslutet 2019. Bedömningen omfattar strategiska risker, operativa risker, ekonomiska risker och skaderisker. Coronaviruset nämns inte bland riskerna men omnämns i rektorns översikt. Rektorn har 15.4.2020 på revisionsnämndens möte gett en beskrivande utredning hur samkommunen har hanterat situationen. Revisionsnämnden konstaterar att samkommunens ledning vidtagit de åtgärder man rimligen kan förvänta sig i denna överraskande situation.

Under hösten 2019 tillsatte man en arbetsgrupp som kartlägger riskerna på skolan. Arbetet väntas bli klart under våren 2020.

Sammanfattning och rekommendationer

- Det kumulativa underskottet 194 294,50 euro borde enligt kommunallagen åtgärdas. Revisionsnämnden föreslår att planen för täckande av tidigare underskott beaktas vid budgetering och uppföljning.
- Avtalshanteringen på hälft. Revisionsnämnden ser fram emot att projektet slutförs.
- Revisionsnämnden har tagit del av avtalet med Kronoby kommun gällande medborgarinstitutet. Avtalsperioden är 2020–2022. Enligt den version av avtalet som revisionsnämnden haft tillgång till fungerar folkhögskolans rektor även som rektor för Kronoby medborgarinstitut. I avtalet har inte någon ersättning för rektorns arbetsinsats specificerats. Styrelsen uppmanas kritiskt granska kostnadsfördelningen speciellt i fråga om arbetsinsats och lön.
- Revisionsnämnden rekommenderar att samkommunens ledning försäkras sig om att man ansöker om de statliga och andra bidrag som erbjuds, särskilt i den turbulenta situation som råder för tillfället.

Kronoby den 27 april 2020

Carita Söderbacka

Carita Söderbacka (29 apr 2020)

Carita Söderbacka, ordförande

Esa Tiainen

Esa Tiainen (13 maj 2020)

Esa Tiainen, viceordförande

Elin Härmälä

Elin Härmälä (29 apr 2020)

Elin Härmälä

Agneta Ström-Hakala

Agneta Ström-Hakala (29 apr 2020)

Agneta Ström-Hakala

Jan-Ove Nyman

Jan-Ove Nyman